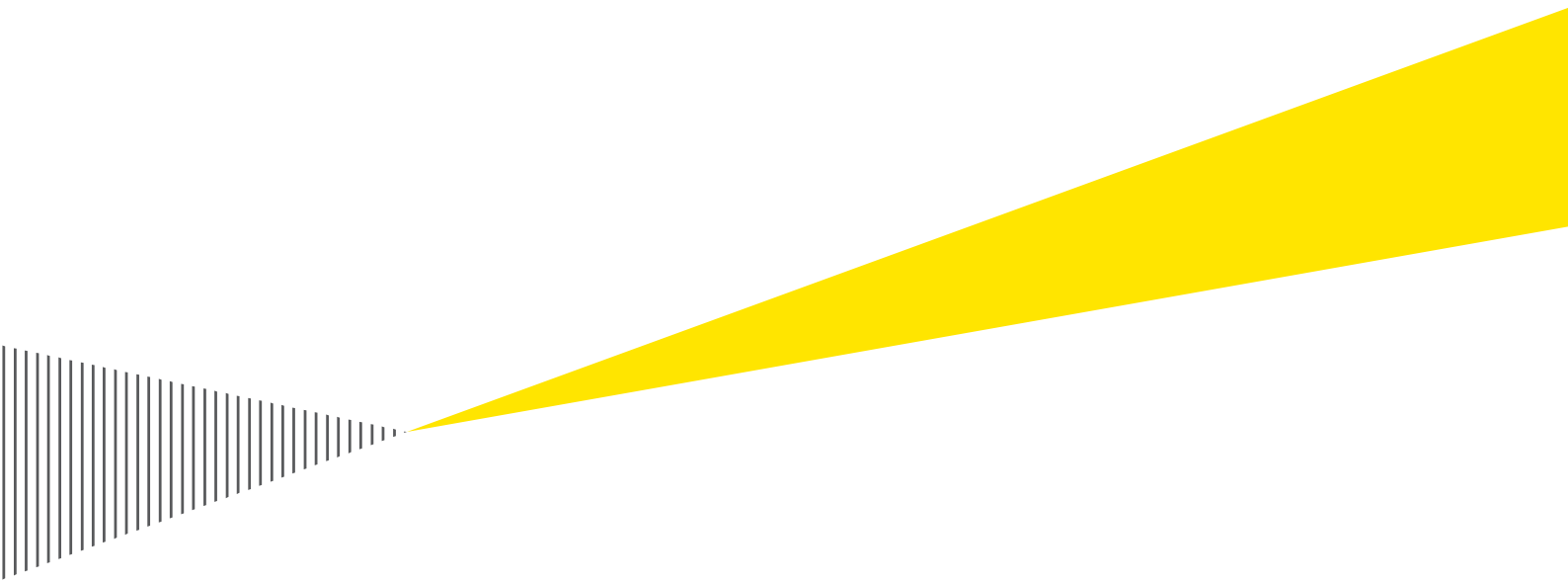

Trollhättans Stad

Granskning av årsredovisning 2024

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	4
2.1.	Bakgrund	4
2.2.	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning.....	4
2.3.	Genomförande.....	5
3.	Granskningsresultat	7
3.1.	Förvaltningsberättelse	7
3.1.1.	Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
3.1.2.	Den kommunala koncernen.....	7
3.1.3.	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
3.1.4.	Händelser av väsentlig betydelse.....	8
3.1.5.	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	8
3.1.6.	Mål ur det finansiella perspektivet med betydelse för god ekonomisk hushållning	9
	Finansiella mål för bolagskoncernen	9
3.1.7.	Uppställning av Balanskravet	10
3.1.8.	Väsentliga personalförhållanden	10
3.1.9.	Förväntad utveckling	10
3.1.10.	Sammanfattande bedömning förvaltningsberättelse	11
3.1.11.	Annan information	11
3.2.	Räkenskaper	11
3.2.1.	Årets resultatutfall	11
3.2.2.	Resultaträkning och balansräkning	11
	Materiella anläggningstillgångar	12
	Komponentredovisning.....	12
	Exploateringsområden	13
	Avsättningar.....	13
	Pensioner.....	13
	Övriga avsättningar	13
	Finansiell leasing	13
3.2.3.	Kassaflödesanalys	14
3.2.4.	Sammanställda räkenskaper	14
3.2.5.	Noter	15
3.2.6.	Drift- och investeringsredovisning	15
3.3.	Svar från kommunen: Upplysningar som efterfrågas i punkt 3.2.6 beskrivs i årsredovisningens notapparat, se sidan, 57-58. Vi bedömer att kommunen lämnat upplysningar som i allt väsentligt uppfyller kraven i enlighet med RKR R14.Övrig granskning.....	15
3.3.1.	Rutiner för hantering av närstående relationer och närståendetransaktioner	15

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Trollhättans Stad granskat årsredovisningen för 2024 i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Syftet med granskningen är att bedöma om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och normering från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Vidare är syftet också att bedöma om resultaten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Rapporten har lästs av personalen på ekonomienheten.

Granskningen har gjorts med utgångspunkt från det utkast till årsredovisning som erhållits den 4 mars 2025 samt reviderad version 10 mars 2025.

Vår sammanfattande bedömning är:

- ▶ Att årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, med reservation för redovisning av leasingavtal, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.
- ▶ Att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.
- ▶ Att det inte finns något att rapportera gällande om annan information i årsredovisningen än den lagstadgade informationen, i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter.
- ▶ En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR
- ▶ Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.
- ▶ Att målen ur det finansiella perspektivet i allt väsentligt är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper och att nyckeltal i allt väsentligt är korrekt beräknade.
- ▶ Att kommunens redovisning och beräkning av balanskravet i allt väsentligt har ställts upp i enlighet med LKBR och att uppgifterna i balanskravsresultatet och balanskravsutredningen i allt väsentligt är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper samt att nyckeltal i allt väsentligt är korrekt beräknade.

I årsredovisningen redovisas ett resultat på 93 mnkr och ett eget kapital om 3 181 mnkr för kommunen. Motsvarande siffror för koncernen är 108 mnkr och 4 326 mnkr.

Årets resultat, 93 mnkr är 210 mnkr högre än budget men 226 mkr lägre än föregående år. Årets resultat efter balanskravsjusteringar är -90 mnkr. Kommunen uppnår efterlevnad av balanskravet genom nyttjande av medel från resultatutjämningsreserven om 90 mnkr.

Väsentliga iakttagelser som gjorts under granskningen är:

- ▶ Finansiell leasing. Från juni 2021 redovisas nya leasingavtal gällande fordon som finansiell leasing om de bedöms klassificeras som finansiella leasingavtal. Till och med balansdagen har tecknade finansiella leasingavtal påverkat balansräkningens tillgångssida med 15,5 mnkr och skuldsida med 12,5 mnkr med en oväsentlig nettoeffekt på resultaträkningen. Leasingavtal för lokalhyresavtal redovisas som operationell leasing, även om kriterierna för finansiell leasing är uppfyllda. Kommunen bedömer att det inte har väsentlig effekt på resultatet. Vi noterar således att kommunen kan ha leasingavtal gällande fastigheter vilka kan betraktas som finansiella leasingavtal i enlighet med RKR R5.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi:

- ▶ Vi rekommenderar att kommunen gör översyn av och dokumenterad bedömning av väsentliga leasingavtal för att bedöma huruvida de ska redovisas såsom operationella eller finansiella leasingavtal. Vid en sådan översyn bör dialog föras med de motparter som kan vara aktuella såsom bolag i stadshuskoncernen för att gemensamt hantera klassificeringar och redovisningsmässiga konsekvenser för båda parter.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I Lag om kommunal redovisning (LKBR) regleras externredovisningen för kommuner och regioner. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Revisionsobjekt är Kommun som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

De förtroendevalda revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet, vilket sker inom ramen för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningen är att bedöma om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och normering från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna information återfinns på sidorna 1-2, 68-86. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information. Det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är förenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter.

Granskningen avgränsas i enlighet med ovan syfte. Granskningen omfattar granskning av årsredovisning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen omfattar inte om kommunen efterlever balanskravet och om resultaten i årsredovisning rörande god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat då det inte ingår i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskning av balanskravet och om resultaten i årsredovisning rörande god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat rapporteras i separat rapport

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättade i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)?
- ▶ Ger årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild

av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?

- ▶ Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- ▶ Finns det något att rapportera från granskning av annan information i årsredovisningen?
- ▶ Har en förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR?
- ▶ Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?

2.3. Genomförande

Granskningen omfattar:

- ▶ Förvaltningsberättelsen
- ▶ Resultaträkning
- ▶ Balansräkning
- ▶ Kassaflödesanalys
- ▶ Sammanställd redovisning
- ▶ Drift- och investeringsredovisning
- ▶ Noter
- ▶ Information utöver den lagstadgade informationen, som kommunen på eget initiativ valt att lämna i årsredovisningen, sid 1-2, 68-86

Granskningen har utförts enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat de ekonomiska beslut som denne fattar med grund i de finansiella rapporterna. Bedömning av frågor som är väsentliga för användare av de finansiella rapporterna bygger på ett beaktande av vad som är gemensamma behov av finansiell information hos en användare som grupp. Den möjliga effekten av felaktigheter för vissa enskilda användare, vars behov kan variera stort, beaktas inte. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har påbörjats innan årsredovisningen slutligt fastställts. Iakttagelser som gjorts under granskningen har löpande kommunicerats och helt/delvis beaktats av kommunens redovisningsansvarige.

Kommunen tillämpar sedan 2019-01-01 Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LBKR), vilken ersätter tidigare Lag (1997:614) om kommunal redovisning (KRL). I årsredovisningen framgår i avsnittet Redovisningsprinciper vilka anpassningar av redovisningen som gjorts med hänsyn till LBKR och dess påverkan på bokslutet. En del av rekommendationerna från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR har implementerats från

och med 2020-01-01. Det framgår av Redovisningsprinciperna i årsredovisningen och i denna rapport att kommunen gör ett antal avsteg från Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer.

3. Granskningsresultat

3.1. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska i och med införandet av LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Om inte annat anges i R15 ska under varje huvudrubrik upplysningar lämnas om såväl kommunen som juridisk person och som koncern.

Bedömning: Vi bedömer att förvaltningsberättelsens disposition ligger i linje med LKBR och RKR R15.

3.1.1. Översikt över verksamhetens utveckling

Utvecklingen ska redovisas genom att aktuellt år jämförs med tidigare år och väsentliga förändringar kommenteras. Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som längre trender. Lämpligtvis sker redovisningen i tabellform.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av verksamhetens utveckling i allt väsentligt är presenterade i enlighet med LKBR och RKR R 15. Kommunen har hänvisat till avsnittet God ekonomisk hushållning för att svara an på kravet om kommentarer kring väsentliga förändringar och långsiktiga utvecklingsmönster.

3.1.2. Den kommunala koncernen

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen. Upplysningar ska också lämnas om privata utförare om de är av väsentlig betydelse. Beskrivningen kan ske med stöd av ett eller flera organisationsscheman/tablåer.

Avsnittet innehåller organisationsschema inklusive procentuellt ägarinnehav samt beskrivning av den politiska organisationen.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av den kommunala koncernen i allt väsentligt är presenterade i enlighet med LKBR och RKR R 15.

3.1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning.

Övrigt krav på innehåll i detta avsnitt är:

- Analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer samt vidtagna åtgärder. Upplysningar ska särskilt lämnas för finansiella risker och hur de hanterats.
- Upplysningar om de totala pensionsförpliktelserna för koncernen och kommunen samt en uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedel enligt normerat schema.
- Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet kan också redovisas i avsnittet

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning i allt väsentligt följer LKBR och RKR R 15.

3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse

Upplysning ska lämnas om hur händelser av väsentlig betydelse påverkar de finansiella rapporterna. Upplysningen kan exempelvis innehålla beskrivningar utifrån nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader, och årets resultat. Exempel på händelser kan vara:

- Köp, försäljning, etablering och nedläggning av verksamhet
- Omstruktureringar
- Ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten
- Större investeringar
- Betydande rättstvister

Årsredovisningen innehåller upplysningar om större investeringar i både Trollhättans Stad och koncernen.

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av händelser av väsentlig betydelse i allt väsentligt följer LKBR och RKR R 15.

3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen. Avsnittet kan beskriva:

- Ansvarsstruktur - styrenheter
- Centrala styrdokument
- Mål, budget och ramar
- Planering, uppföljning och uppsikt
- Intern kontroll

Årsredovisningen innehåller följande rubriker

- Styrning av koncernen

- Kommunens styrmodell, *Mål- och resursplan (MRP)*
 - Fokusområde och prioriterade mål
 - Kommunfullmäkties fokusområde 2024-2027
 - Fokusområdets prioriterade mål 2024-2027

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten i allt väsentligt är presenterade i enlighet med LKBR och RKR R 15. Kan kompletteras med upplysningar hur intern kontroll är utformad.

3.1.6. Mål ur det finansiella perspektivet med betydelse för god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning (enligt kommunallagens 11 kap. 6 § första och andra stycket) uppnåtts och följts. Standard för kommunal räkenskapsrevision anger att Sakkunnigt biträdes granskning omfattar mål ur det finansiella perspektivet med betydelse för god ekonomisk hushållning genom kontroll av att de redovisade uppgifterna är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper och att nyckeltal är korrekt beräknade.

I fullmäktiges budget för 2024 anges tre finansiella mål för staden:

- 1. Årets resultat ska i genomsnitt för de tre senaste åren uppgå till 1 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag.** Redovisat resultat för året uppgår till 93 mnkr och motsvarar 2,1 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag.
- 2. Soliditeten med fullfondering av pensioner, ska öka eller hållas oförändrad.** Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser har minskat med 3,4 procentenheter och uppgår till 36,6 procent jämfört med föregående år 39 procent.
- 3. Nettoinvesteringarna ska finansieras med egna medel.** Årets investeringar uppgår till 220 mkr. Exkluderat exploateringsprojekt och investeringsbidrag; 221,5 mnkr. 2024 års självfinansieringsgrad uppgår till 115 procent.

Finansiella mål för bolagskoncernen

I årsredovisningen sker uppföljning av bolagskoncernens finansiella mål som uttryckts i ägardirektiv för stadens fem bolag:

Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB

- ▶ Avkastningskrav 3 % på justerat eget kapital med utfall 11,4 %
- ▶ Soliditeten ska vara lägst 10 % med utfall 14,2 %

Trollhättan Exploatering AB

- ▶ Soliditeten i bolaget ska vara långsiktigt positiv med utfall 2,6 %

AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag

- ▶ Soliditeten ska vara lägst 15 % med utfall 22,2 %
- ▶ Avkastningskrav om minst 5 % på det egna kapitalet med utfall 5,2%

Trollhättan Energi AB

- ▶ Avkastningskrav om minst 6 % på totalt kapital exkl. kommunal service med utfall 1,5 %
- ▶ Soliditeten ska vara lägst 20 % exkl. kommunal service med utfall 40 %

Trollhättan Stadshus AB

- ▶ Soliditeten ska långsiktigt vara lägst 5 % med utfall 43,3%

Bedömning: Vi bedömer att presentationen av mål ur det finansiella perspektivet i allt väsentligt är korrekt härledda ur kommunens och kommunkoncernens räkenskaper och att nyckeltal i allt väsentligt är korrekt beräknade.

3.1.7. Uppställning av Balanskravet

Balanskravet innebär att kommunens budget och årliga utfall ska vara positiva och att underskott ska återställas kommande år, såvida kommunfullmäktige inte beslutar om annat och hänvisar till "synnerliga skäl". Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser, ska i förvaltningsberättelsen följa ett föreskrivet schema. Standard för kommunal räkenskapsrevision anger att granskningen av balanskravsresultatet utgörs av kontroll av att uppställningen av balanskravsresultatet har skett i enlighet med LKBR 11 kap. 10-11§§ samt RKR R 15, att uppgifterna i balanskravsresultatet och balanskravsutredningen är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper samt att nyckeltal är korrekt beräknade.

Balanskravsresultatet uppgår till 0 mnkr för 2024.

Bedömning: Vi bedömer att kommunens redovisning och beräkning av balanskravet i allt väsentligt har ställts upp i enlighet med LKBR och att uppgifterna i balanskravsresultatet och balanskravsutredningen i allt väsentligt är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper.

3.1.8. Väsentliga personalförhållanden

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen, bland annat ska upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret lämnas.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av väsentliga personalförhållanden i allt väsentligt följer LKBR och RKR R 15.

3.1.9. Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om kommunens och koncernens förväntade utveckling. Upplysningarna ska avse dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels förväntningar som finns och som är baserade på konkreta kända förhållanden som berör koncernen och kommunen direkt eller indirekt. De risker och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden ska kommenteras.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av kommunens förväntade utveckling i allt väsentligt följer LKBR och RKR R 15.

3.1.10. Sammanfattande bedömning förvaltningsberättelse

Bedömning: En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

3.1.11. Annan information

Vi har läst annan information som presenteras i årsredovisningen på sidorna 1-2, 68-86. Vi har vid genomgången beaktat den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen.

Bedömning: Den andra informationen i årsredovisningen innehåller enligt vår bedömning inte några väsentliga felaktigheter.

3.2. Räkenskaper

3.2.1. Årets resultatutfall

Årets resultat 93 mkr vilket är 210 mkr högre än budget på -117 mnkr. Resultatet är påverkat av jämförelsestörande poster om 187 mnkr.

3.2.2. Resultaträkning och balansräkning

Vi har utfört en övergripande analys av utgående balanser i resultat- och balansräkningen i årsbokslutet. Vi har jämfört årets utfall med budget och/eller föregående år. I de fall väsentliga avvikelser mot budget och/eller föregående år har noterats har vi följt upp avvikelserna med kommunens redovisningsansvarige.

3.2.2.1 Analys resultaträkning

Resultaträkningen har granskats utifrån vår planerade riskbedömning. Vi har gått igenom väsentliga rutiner för redovisningen, stickprovsvis granskat verifikationer, stämt av skatteintäkter, jämfört utfall mot föregående år och budget. Vi har vidare utfört analyser av data från ekonomisystemet och lönesystemet.

Kommunen redovisar ett resultat för år 2024 om 93 mnkr, vilket är 210 mnkr högre än budget 2024. Resultatet innehåller jämförelsestörande poster om totalt 187 mnkr. Dessa består av realisationsresultat kopplat till försäljning av mark/tomter (44 mnkr), gatukostnadsersättning (9 mnkr), orealiserade vinster i värdepapper (139 mnkr). Resultatet exklusive jämförelsestörande poster uppgår till -94 mnkr.

Det redovisade resultatet om 93 kan jämföras med det budgeterade resultatet på -117 mnkr. Skillnaden på 210 mnkr förklaras av att nämndernas samlade resultat uppvisar överskott (14 mnkr), skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning visar överskott (22 mnkr), centrala anslag särskilda åtgärder/oförutsett (14 mnkr), gemensamma poster (-14 mnkr) exploateringsresultat (-6 mnkr), finansnetto (141 mnkr) och avskrivningar (-5 mnkr).

I årsredovisningen under avsnitt "Ekonomisk översikt" återfinns kommunens resultatanalys.

3.2.2.2 Analys av data från ekonomisystemet

Vi har utfört analyser på väsentliga intäktsflöden för att identifiera transaktioner som avviker från standardflöde. Vi har stickprovsvis granskat transaktioner samt följt upp intäkter mot avtal/beslut eller liknande. Vi har inget väsentligt att rapportera från utförd granskning.

Vidare har vi kartlagt väsentliga kostnadsflöden i syfte att identifiera transaktioner som avviker från standardflöde. Vi har stickprovsvis granskat transaktioner samt följt upp att kostnaden är rörelsegill, att underlaget är komplett och korrekt attesterat i enlighet med gällande attestordning samt stickprovsvis följt upp mot ramavtal/direktupphandling. Vi har inget väsentligt att rapportera utifrån utförd granskning.

Bedömning: Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både intäkter och kostnader är det vår bedömning att kommunens resultaträkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner eller fel i väsentlig omfattning.

3.2.2.3 Balansräkning

Balansräkningen har granskats utifrån vår planerade riskbedömning. Granskningen har skett med utgångspunkt i följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har respektive balanspost stickprovsvis jämförts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprovskontroller och jämförelse med underlag från sidoordnade system har granskning genomförts av att poster värderats och periodiserats i enlighet med god redovisningssed.

Materiella anläggningstillgångar

Komponentredovisning

Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R4 Materiella anläggningstillgångar ska komponentavskrivning tillämpas. Komponentavskrivning innebär att betydande komponenter i en anläggningstillgång ska redovisas var för sig för att förbrukning och nyttjandeperiod ska kunna beaktas och bedömas för enskilda komponenter. Kommunen tillämpar komponentavskrivning på större anläggningar och fastigheter. Från 2020 tillämpas komponentavskrivning även för nyinvesteringar i gator och vägar över en miljon kronor. Komponentindelning kommer därmed att ske framåtriktat för gator och vägar

i takt med att dessa byts ut. Kommunen lämnar i årsredovisningen upplysning om ovan avsteg från komponentavskrivning tillika avsteget från rekommendationen.

Exploateringsområden

Exploateringsområden inklusive tomtlager uppgår till 16 mnkr (17 mnkr) i årsbokslutet. Kommunens bedömning är att inget nedskrivningsbehov föreligger för dessa områden.

Enligt uppgift från kommunen finns det i bokslutet inga ytterligare exploateringsområden som borde intäktsföras. Vår granskning har inte heller identifierat något sådant behov.

Avsättningar

Pensioner

Kommunen redovisar pensionsförpliktelse i enlighet med den så kallade blandmodellen. Kommunen redovisar 500 mnkr som skuld i balansräkningen och pensioner intjänade före 1998 om 1 072 mnkr som ansvarsförbindelse. Pensionsavsättningen är avstämd mot prognos från KPA.

Övriga avsättningar

Det finns övriga avsättningar avseende återställande av deponier/soptippar; 5 mnkr (4 mnkr) avseende Torpadeponin.

Rekommendation

Vi rekommenderar kommunen dels att fortsatt följa utvecklingen av ovan avsättningar och om aktuellt göra erforderliga justeringar samt dels att pröva om det finns legala grunder för de avsättningar som redovisas.

Finansiell leasing

Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R5 avser Leasing och ska tillämpas vid redovisning av leasingavtal. Ett leasingavtal klassificeras antingen som ett finansiellt eller ett operationellt leasingavtal. Vid bedömning om ett avtal är finansiellt eller operationellt måste det avgöras huruvida de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren eller inte.

Från juni 2021 redovisas nya leasingavtal gällande fordon som finansiell leasing om de bedöms klassificeras som finansiella leasingavtal. Till och med balansdagen har tecknade finansiella leasingavtal påverkat balansräkningens tillgångssida med 15,5 mnkr och skuldsida med 12,5 mnkr med en oväsentlig nettoeffekt på resultaträkningen. Leasingavtal för lokalhyresavtal redovisas som operationell leasing, även om kriterierna för finansiell leasing är uppfyllda. Kommunen bedömer att det inte har väsentlig effekt på resultatet.

Vi noterar således att kommunen kan ha leasingavtal gällande fastigheter vilka kan betraktas som finansiella leasingavtal i enlighet med RKR R5.

Rekommendation

Vi rekommenderar att kommunen gör översyn av och dokumenterad bedömning av väsentliga leasingavtal för att bedöma huruvida de ska redovisas såsom operationella eller finansiella leasingavtal. Vid en sådan översyn bör dialog föras med de motparter som kan vara aktuella såsom bolag i stadshuskoncernen för att gemensamt hantera klassificeringar och redovisningsmässiga konsekvenser för båda parter.

Svar från kommunen:

Under 2025 påbörjas ett arbete gällande finansiell leasing för Trollhättans Stads hyresavtal. Inledningsvis kommer det att handla om klassificering och identifiering av hyresavtal. Intentionen är att under 2025 få en bild av Trollhättans Stads hyresavtal som omfattas av RKR R5 Leasing och de avtal som ska definieras som finansiella hyresavtal. Utöver hyresavtal för lokaler och fordon bedöms inga övriga väsentliga leasingavtal förekomma.

Bedömning: Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både tillgångar och skulder är det vår bedömning att kommunens balansräkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner, eller fel i väsentlig omfattning.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

3.2.4. Sammanställda räkenskaper

Trollhättans Stad upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för företag där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital.

Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Vi har granskat upprättad koncernredovisning, innehållande samtliga bolag. Vi har tagit del av granskningsrapporter för respektive bolag, granskat gjorda koncernelimineringar stickprovvis samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital.

Då kommunens innehav av aktier och andelar i dotterbolag finns i moderbolaget Trollhättans Stadshus AB är det således dess koncernredovisning som konsolideras med kommunen.

Vid konsolidering mellan bolagskoncernen och dess bolag har anpassningar i allt väsentligt gjorts från ÅRL och K3 till LKBR samt RKR:s rekommendationer.

Bedömning: Vi bedömer att de sammanställda räkenskaperna i allt väsentligt är upprättade i enlighet med LKBR och RKR R16 och ge en rättvisande bild av verksamheten och den ekonomiska ställningen för Trollhättans stad och dess koncern per den 31 december 2024. Vid granskningen har inga fel av väsentlig karaktär identifierats.

3.2.5. Noter

Vi har granskat de notupplysningar som lämnas med fokus på att fullständiga upplysningar lämnas, att notupplysningarna hänger samman med ovanstående räkningar och att dessa korrekt avspeglar de underliggande räkenskaperna.

Bedömning: Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentlig lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar i noter.

3.2.6. Drift- och investeringsredovisning

Vi har granskat drift- och investeringsredovisningarna och dess följsamhet till LKBR och RKR R 14 Drifts- och investeringsredovisning. Driftsredovisningen visar hur den löpande verksamhetens utfall förhåller sig till den budget som fastställts.

Investeringsredovisningen ger en samlad bild av investeringsverksamheten och har utformats så att utfallet överskådligt kan stämmas av mot fullmäktiges budget.

Bedömning: Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats enligt LKBR och RKR R 14 Drift- och investeringsredovisning. Upplysningar om samband mellan drifts- och investeringsredovisning och årsredovisningens övriga delar kan beskrivas mera samt upplysningar om uppbyggnaden av driftsbudgeten, principer för ekonomistyrning samt internredovisningsprinciper.

3.3. Svar från kommunen: Upplysningar som efterfrågas i punkt 3.2.6 beskrivs i årsredovisningens notapparat, se sidan, 57-58. Vi bedömer att kommunen lämnat upplysningar som i allt väsentligt uppfyller kraven i enlighet med RKR R14. Övrig granskning

3.3.1. Rutiner för hantering av närståenderelationer och närståendetransaktioner

Vi har översiktligt granskat processen för närståenderelationer och närståendetransaktioner genom intervjuer med nyckelpersoner. Standard för kommunal räkenskapsrevision anger att styrelse eller personer i ledningen anses vara kommunstyrelsen och kommunledningen (ledande tjänstepersoner). Vi har följt upp om kommunen har en närståendeförteckning samt rutiner för eventuella transaktioner med närstående parter. Vidare har vi granskat hos Bolagsverket registrerade engagemang för kommunstyrelsen samt ledande tjänstepersoner såsom stadsdirektör, ekonomichef, HR-chef och förvaltningschefer. I det fall engagemang identifieras i kommunens leverantörsregister har vi inhämtat lista över transaktioner med bolaget och stickprovsvis granskat genomförda transaktioner.

3.3.1.1 Gjorda iakttagelser

Vi kan konstatera att det saknas en kommunövergripande processbeskrivning eller motsvarande över hur närståenderelationer och närståendetransaktioner skall hanteras. Vidare saknas en förteckning över närståenderelationer och närståendetransaktioner.

Vid granskningen av närståendetransaktioner har uppföljning skett av ovan personers engagemang i juridiska personer och därefter kontrollerats i leverantörsregister eventuella transaktioner. De närståenderelationer som finns är primärt i kommunens helägda bolag. De transaktioner som identifierats har granskats översiktligt med avseende på rörelsetillhörighet och affärsmässighet. Inga avvikelser noterade i samband med denna granskning.

3.3.1.2 Rekommendation

Vi rekommenderar kommunen att upprätta en processbeskrivning eller liknande över hur närståenderelationer och närståendetransaktioner skall hanteras. Vidare rekommenderar vi kommunen att upprätta en förteckning över aktuella närståenderelationer och närståendetransaktioner samt att upprätta rutiner för att hålla förteckningarna uppdaterade.

I övrigt har inga andra väsentliga noteringar framkommit i samband med vår granskning.

Göteborg dag för elektronisk underskrift

Björn Hulthén

Ernst & Young AB
Ansvarigt sakkunnigt biträde